

# ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ—ΙΟΥΝΙΟΣ

1928

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & Σ<sup>Α</sup>, ΕΚΔΟΤΑΙ  
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ", — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ, 50  
ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.  
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008





## ΘΡΥΨΑΛΑ

Διὰ τὰ σχηματισθῆ στής πέτρες τοῦ παλαιοῦ σπιτιοῦ ἢ μούχλα, περνοῦν αἰῶνες. Συγχρόνως μουχλιάζει καὶ ἡ οἰκογένεια ποὺ κατὰ συνέχειαν κληρονομικὴν κατοικεῖ μέσα εἰς αὐτό. Καὶ ὅταν τὸ παλαιὸν κτίριον ἀρχίζει νὰ ἐρειπώνεται καὶ ἡ παλαιὰ οἰκογένεια νὰ ἐκκληριζῆ, τότε τὴν μούχλαν τὴν σκεπάζουν τὰ χρυσὰ τῆς ἱστορίας βρούα.

\*\*\*

Δύο θεμελιώδεις σκέψεις ἔχει κάθε ζωϊκὴ ὑπαρξις εἰς τὸν κόσμον: πῶς νὰ φάγη καὶ πῶς νὰ μὴ φαγῶθῃ. Ἡ πρώτη σκέψις ὀδηγεῖ εἰς τὴν καταβρόχθισιν τῆς ὥραίας βλαστήσεως καὶ τῆς ὥραίας καρπώσεως. Δι' αὐτάς, οὔτε κόποι οὔτε ἔξοδα θὰ ἐχρειάζοντο· θὰ ἤρκει νὰ τὰς ζητήσῃ κανεὶς ἀμέσως ἀπὸ τὴν μετέρα γῆν, εἰς τὴν ἀρχικὴν τῶν ἐμφάνισιν. Ἡ τοιαύτη ζήτησις θὰ ὀδηγήσῃ καὶ εἰς τὴν πηγὴν τοῦ βουνοῦ καὶ τῆς πλαγιᾶς χωρὶς νεροκουβαλήματα καὶ σχετικὸς λογαριασμούς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ κυνήγι πρὸς καταβρόχθισιν τῆς σαρκὸς τῶν ἀσθενεστέρων ὀργανισμῶν. Ὁ δεῦτερος τῶν ζωϊκῶν ὑπάρξεων ἀγὼν νὰ μὴ φαγῶθῃ, ἀποτελεῖται ἀπὸ σειρὰν ὄλων πονηριῶν, αἱ ὁποῖαι καταδηλοῦνται εἰς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον πετοῦν ἢ βαδίζουν, βόσκουν ἢ τρώγουν, κελαιδοῦν ἢ φωνάζουν, τρυπῶνουν ἢ κτίζουν. Καὶ αὐτὰ μὲν εἶναι τὰ βάσανα τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου ἀπὸ τὰ ὅποια προσπαθεῖ νὰπομακρυνθῇ ὁ ἄνθρωπος. Κατὰ τὰ λοιπὰ ὅμως ἢ εὐτυχία τῶν ζώων εἶναι ἀσύγκριτος καὶ ἀπροσπέλαστος. Κανεὶς δὲν καθορίζει εἰς αὐτὰ τοὺς ὅρους τῆς ζωῆς τῶν, ἐπιτρέπων ἢ ἀπαγορεύων καὶ αὐτὸ τὸ τραγοῦδι ποὺ θὰ εἰποῦν, ἐπιβάλλον καὶ αὐτὸν τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον θὰ λατρεύσουν τὸν Θεὸν τῶν, καὶ αὐτὴν τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποῖαν θὰ μεταχειρισθῶν.

Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι μία γενικὴ καὶ συνεχὴς ἀπαγόρευσις. Περνᾷς ἀπὸ σπαρμένα: Ἐ! φωνάζει ὁ ἀγροφύλαξ. Περνᾷς ἀπὸ ἀμπέλια: μπάμ! πυροβολεῖ ὁ ἀμπελοφύλαξ. Μόνον τὰ περιθώρια τῆς κινήσεως, τὰ πεζοδρομία, μένουν ἐλεύθερα διὰ νὰ σκουντᾶς καὶ νὰ σκουντιέσαι. Καὶ ὅταν αὐτὸ σὲ κουράζει καὶ σὲ ἐκνευρίζει, ἰδοὺ ὅτι μία ψυχρολουσία ἀπὸ τὰ παράθυρα ἀναλαμβάνει τότε νὰ σὲ ἀναζωογονήσῃ.

\*\*\*

Δημοφιλὴς καὶ πολὺ διαδεδομένη εἶναι ἡ πολὺ χαρακτηριστικὴ ὁμολογουμένως εἰκόν: «ὁ πωλῶν ἐπὶ πιστώσει καὶ ὁ πωλῶν τοῖς μετρητοῖς». Αὕτη κατ' ἐπέκτασιν ἢμπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς κάθε εὐτυχισμένον πρακτικόν, καὶ εἰς κάθε ἀποτυχημένον ἰδεολόγον. Καὶ ἐν τούτοις ἡ μεγάλη ἐπιτυχία ἔγκειται εἰς τὸν γνωρίζοντα πῶς νὰ πωλῇ ἐπὶ πιστώσει, ὅπως καὶ πῶς ἢμπορεῖ νὰ ἐκμεταλλεῖται τὰς ἰδέας του καὶ κυρίως τὰς ἰδέας τῶν ἄλλων.

\*\*\*

Ἀπὸ τὰς κοινοτοπίας τοῦ γραπτοῦ λόγου, ἡ προχειρότης τῶν ὁποίων συντελεῖ ὥστε αἱ ἀγονοὶ κεφαλαὶ νὰ τὰς ἐπαναλαμβάνουν καὶ ἔτσι νὰ τὰς διαιωνίζουν ἀκουσίως τῶν, τὰ πρωτεῖα δικαιοῦνται νὰ ἔχῃ ὁ τίτλος ὁ κοσμῶν ὄχι ὀλίγα βιβλία: «ἀντὶ προλόγου». Ἀλλὰ τί ἄλλο θὰ ἢμποροῦσε νὰ εἶναι δὰ, ὁ ἀκαθόριστος καὶ εἰς ἔκτασιν καὶ εἰς περιεχόμενον Ἠρόλογος, ὥστε νὰ ἔχῃ ἀνάγκην καὶ ἀντικαταστάτου; Εἰς ἄλλο εἶδος βεβαίως ἀνήκουν αἱ πολυσέλιδοι *εἰσαγωγαὶ*—ἐκτενέστεραι πολλάκις τοῦ κυρίως ἔργου—ἀποτελοῦσαι νόσημα τοῦ νεωτέρου συγγραφικοῦ κόσμου, ἀξίον νὰ ἐξετασθῇ ὄχι μόνον βιβλιογραφικῶς καὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς πρώτης ἐμφανίσεώς του, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν

ἔποψιν καταφανοῦς ψυχικῆς καὶ νοητικῆς ἀσυναρτησίας καὶ ἀνικανότητος τοῦ συγγραφέως.

Ἡ φιλοξενία εἶναι τὸ χαρακτηριστικώτερον γνώρισμα, προτέρημα καὶ κόσμημα συγχρόνως, τῆς γνησίας Ἑλληνικῆς φυλῆς. Καὶ ἐπισκεπτόμενος κάνεις διάφορα χωρία, καὶ γειτονικά ἐνίοτε, δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ προβῆ εἰς ἄλλην φυλετικὴν ἔρευναν, ἀρκεῖ νὰ προσέξῃ ποῦ τὸν προσβλέπουσιν ὡς φίλον καὶ ποῦ ὡς ἐχθρόν. Σημειωτέον ὅτι τὸ θέμα αὐτὸ ἐκτείνεται καὶ εἰς ὀλοκλήρον τὸ ζωικὸν βασίλειον, ὅπου καταδηλοῦνται ποικίλα ἔμφυτα αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα ἀνόδωτος ἐπηρεάζει ἢ μετὰ τῶν ἀνθρώπων συμβιώσει. Ἀπόδειξις τούτου ἡ γενικὴ ἐπίθεσις ἐναντίον γειτονικῆς ὄρνιθος, ἡ ὁποία ἀυτόκλητος ἔχει εἰσδύσει εἰς ἄλλο κοττέτσι. Εἶναι δὲ τόσον χαρακτηριστικὴ ἢ σκηνὴ αὕτη, ὥστε ἐδημιούργησε καὶ τὴν σχετικὴν παροιμιώδη φράσιν «σὰν τὴν ξένη κόττα».

\*\*\*

Εἰς τὰ μυστηριώδη ἐλκυστικὰ τεχνάσματα τοῦ γυναικείου φύλου ἀνήκει καὶ ἡ περίφημος **λοξὴ ματιά**. Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὄμως δὲν ἀρκεῖ ἡ ἐκγύμνασις, χρειάζεται νὰ ὑπάρχῃ καὶ φυσικὸν τῶν ματιῶν χάρισμα. Ὅπωςδήποτε προτιμότερον εἶναι νὰ σὲ λοξοκυττάζουν ἀδεξίως παρὰ νὰ σὲ παρατηροῦν κατάμματα σὰν νὰ εἶσαι ἀξιοπεριέργον τέρας.

\*\*\*

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει πολὺ ἀνεπτυγμένην τὴν γεῦσιν, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν ὄσφρησιν. Ἀπόδειξις ὅτι ἡμπορεῖ νὰ κλείσῃ τὴν μύτην του ὅταν τὴν προσβάλλουν οἱ κυματισμοὶ ὠραίας ἀλλὰ δυνατῆς εὐωδίας, καὶ συγχρόνως νὰ ροφῆ ἡδονικῶς τὸν ναργιλέ του πλησίον πτώματος σκύλλου. Ἐξ ἄλλου ὄμως πρέπει κανεὶς πολὺ νὰ προσέξῃ εἰς τὰ προτερήματα τῆς γεύσεώς του καὶ νὰ διδαχθῆ ἀν θέλῃ ἀπὸ αὐτά. Θὰ μάθῃ τότε π. χ. εἰς ποῖον φαγητὸν τεργιάζει ὁ δυνόσμος ἢ ὁ μαϊδανός ἢ τὸ σέλινον ἢ καὶ ὁ βασιλικὸς αὐτός. Ἐπίσης ποῦ καὶ πότε μεταχειρίζονται τὸ θροῦμπι, πότε τὴν ρίγανην, ἀλλὰ καὶ πότε τὸ χαριτωμένον θυμάρι.

\*\*\*

Πολλὰ καὶ ποικίλα εἶναι αἱ ἀπόψεις ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ παρακολουθήσῃ καὶ νὰ ἐξετάσῃ μίον κοινωνίαν κατὰ τὰς τάξεις, κατὰ τὰ ὄφικια, κατὰ τὰ ἀξιώματα, τὰ ἐπαγγέλματα, τὰς ἔξεις, τὰς τάσεις, τὴν ἀνάπτυξιν, τὴν παραγωγὴν, τὰ ἰδανικά, τὴν τύχην, τὴν ἐπιτυχίαν καὶ ἀποτυχίαν· τέλος κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ κυρίως κατὰ τὰς ἀξιώσεις τῶν μελῶν αὐτῆς.

\*\*\*

Ἡ ἀδελφοποιία, ἡ ὁποία κατὰ τοὺς χρόνους τῶν ἀμέσων προγόνων μας ἐδημιούργησε τοὺς τόσον χαρακτηριστικῆς καὶ περιπετειώδους ἐμφανίσεως ἀδελφοποιτούς, βεβαίως ἐνεφανίσθη ἀφ' ὅτου ἤρχισε νὰ ἀτονῆ πλέον ἡ ἱερὰ ἔννοια τῆς φιλίας καὶ ὁ σχετικὸς δι' αὐτῆς δεσμός.

\*\*\*

Ὅταν θὰ καταγραφοῦν αἱ σύγχρονοι ἀνοησίαι, δὲν πρέπει νὰ λησμονηθοῦν μαζὶ μετὰ πολλὰς ἄλλας: ὅτι λ. χ. εἰς τὰς Ἀθήνας τελοῦνται ἀγῶνες Ὀλυμπιακοί· ὅτι τὰ ρουσάλια τῆς Τρίτης τῆς Λαμπρῆς (εἰς τὸ Θησεῖον) ἀποκαλοῦνται ὑπὸ τοῦ τύπου Παναθήναια· ὅτι ἐκπολιτιστικὴ θεωρεῖται καὶ ἡ ἐπιχωμάτωσις τοῦ Ἀθηναϊκοῦ ἐδάφους (ὡς νὰ μὴ ἤρχουν τόσων αἰῶνων βροχοχείμαρροι καὶ ἔρειπώματα)· ὅτι ὁ κάθε καρυδιάς καρῦδι περιλαμβάνων δῆμος δὲν ὀνομάζεται τῶν Ἀθηνῶν ἀλλὰ τῶν Ἀθηναίων· ὅτι ἡ ἐκκλησία τῆς προαιωνίου οἰκογενείας τοῦ Καρίκη γράφεται καὶ λέγεται Καρίτση, τὸ κτῆμα τοῦ μακαρίτου Γαλάκη, Γαλάτσι, ὁ μύλος τοῦ ἀειμνήστου παπᾶ - Κιλῶνη, Ἰσιλῶνη· ὅτι ὁ καφές γράφεται μετὰ δύο φ καὶ τότε πρέπει νὰ γίνῃ καφές· ὅτι τὸ κόκκινον μελάνι χαρακτηρίζεται ὡς μελάνι· ὅτι ὑπάρχει εἰς τοὺς νόμους κεφάλαιον ΣΤ', (διὰ νὰ σημάνῃ τὸ δίγαμμα ὡς β, ἐνῶ ἀριθμητικῶς τὸ Σ καὶ Τ σημαίνουν 200 καὶ 300) καὶ τέλος ὅτι ἐμφανίζεται μετὰ τὴν τόσων ἄλλων νόμων καὶ ὁ εὐαγγελιζόμενος αἰσιώτερον μέλλον «νόμος ΑΡΞΗ»!